

Plastická operace uší (Otoplastika) řeší problematiku vrozených odchylek tvaru ucha, převážně tzv. odstálých boltců, event. tvarových deformací reliéfu boltce (vrozených nebo poúrazových). Ušní boltce je tvořen chrupavkou a kožním krytem, který dosti přesně kopíruje tvar chrupavky boltce. Chrupavka je na spodní části fixována k lebce vazivovými pruhy a drobnými svaly, které dříve obstarávaly pohyb boltce, postupně však ztratily tuto funkci. Tyto vazivově svalové úpony určují i úhel postavení boltce vůči lebce. Pokud je boltce dobře tvarován, stačí při operaci přerušit tyto úpony a boltce více přitáhnout k lebce. Někdy je ale třeba upravit i reliéf boltce, který bývá nejčastěji nedostatečně hluboký a tvar boltce může být až kornoutovitý. Zde je třeba upravit a tvarovat reliéf chrupavky. Dalšími vadami mohou být i různé

tvarové výrůstky chrupavky nebo kůže, které narušují oblou a plynulou linii okraje ucha nebo ušního lalůčku. I toto je možné při otoplastice upravit. Ušní boltce se obvykle nevyvíjejí zcela symetricky, proto jsou časté mírné tvarové i velikostní asymetrie. Plastika uší se proto provádí buď na jednom, nebo na obou boltcích, v různém rozsahu v závislosti na místním nálezu.

Kdy a jak odstálé ušní boltce operovat

Dolní věková hranice pro provedení plastiky uší je u dětí kolem pátého, šestého roku věku, doporučujeme před začátkem školní docházky. Chrupavka boltců je u dětí relativně měkká a poddajná, takže tvarování chrupavky je snadnější a hojení probíhá bez výraznějších bolestí. V dospělém věku je nutné chrupavku obvykle pevněji fixovat a vzhledem k dosti velké četnosti nervových zakončení je fixace chrupavky a tlak na boltce v obvodu vnímán více bolestivě a zejména v prvních dnech je třeba bolestivost tlumit analgetiky. Jinak horní věková hranice pro plastickou operaci uší je dána pouze celkovým zdravotním stavem. Do osmnácti let pacienta je možné otoplastiku provést jen se souhlasem rodičů nebo zákonného zástupce nezletilého pacienta.

Operace uší-popis zákroku

Otoplastika je obvykle prováděna v místním znecitlivění. Celkové znecitlivění – celková anestezie nebo analgosedace – je možné po dohodě s operátorem a anesteziologem v případě, kdy by zákrok v místním znecitlivění nebyl vhodný. Operační řez je veden na zadní straně boltců. Potom se uvolní kůže od chrupavky a uvolní úpony chrupavky. Pokud je třeba, provede se modelace a změkčení chrupavky a chrupavka se přifixuje do požadovaného postavení a tvaru vstřebatelnými stehy. Na závěr se sešije kůže a do reliéfu boltce se vloží mastná tamponáda. Plastika uší je ukončena celkovým obvazem hlavy. Pacient opouští oddělení tentýž den odpoledne, nebo druhý den ráno po stabilizaci celkového stavu.

Pooperační péče u plastiky uší

Po plastické operaci uší vyžadujeme kontrolu druhý den. Ráno po operaci dostanete čelenku. Budete poučeni o péči, musíte každý den čistit zadní plochu ušních boltců, kde jsou stehy, použijte dezinfekční sprej. **První týden byste měli nosit elastickou čelenku stále ve dne i v noci.** Další kontrola je obvykle po 7 dnech. Poté doporučuje denně sprchování a mytí vlasů a ochranu boltců další 1 až 2 týdny během noci. **Pokud jsou stehy nevstřebatelné, lze je odstranit po 2 až 3 týdnech po operaci.** Snížená citlivost chrupavky může pokračovat několik týdnů. Uši by proto měly být chráněny před chladem (v zimě) a doporučuje se vyhnout se jakémukoli pobytu v oblastech ohrožených infekcí (bazény, jezera atd.), čelenku po dobu dalších 10 dnů na noc a při pobytu venku, zejména v chladném počasí. Kožní stehy odstraňujeme obvykle 14 až 20 dnů po operaci, pokud byly použity nevstřebatelné stehy. Přímému slunci by se boltce

neměly vystavovat nejméně měsíc, intenzivnímu slunečnímu záření 2-3 měsíce po operaci (pobyty u moře nebo vysokohorské oblasti). Do běžného režimu se lze zapojit po sejmutí obvazu nebo elastické čelenky (tj. po 7-12 dnech po operaci), sportování je možné po 3-4 týdnech.

Přechodná snížená citlivost některé části kůže boltce je po otoplastice častá, k jejímu obnovení dojde postupně během 4-10 týdnů, výjimečně později. Tyto údaje vycházejí z běžného pooperačního průběhu, rekonvalescence je individuální a závisí na daných schopnostech hojení organismu každého jedince. Proto je velmi důležité dodržovat pokyny pro péči o hojící se tkáň a jizvy. Pozitivní výsledek plastiky uší a oboustranná spokojenost je společným zájmem pacienta a chirurga a nezbytným předpokladem je proto jejich vzájemná důvěra a spolupráce.

Pokud je operace provedena v analgosedaci nebo v celkové anestezii, propuštění do domácí péče je možné ten samý de za předpokladu, že nebudete doma sám/ sama/ a že přes noc nad vámi bude mít dohled dospělá osoba. Pokud podstoupíte operaci v analgosedaci nebo v celkové anestezii, je nutné vědět, že 48 hodin po výkonu nesmíte řídit auto.

Komplikace po otoplastice

Časné komplikace u plastik uší jako jsou krvácení a infekce jsou dnes minimalizovány během operace a v pooperačním průběhu (absorpční obvazy, podávání antibiotik). Někdy může dojít k rychlejšímu vstřebání vnitřního stehu, který fixuje chrupavku v novém postavení. Tím dojde k oddálení chrupavky a snížení výsledného efektu operace. Toto je třeba řešit fixací chrupavky novým stehem, opakovaná reakce nastává velmi zřídka. Rovněž část jizvy na kůži za boltcem může i po několika měsících po operaci postupně zbytnět, což je dáno individuálním typem hojení jizev. Po zhojení a stabilizaci jizvy, obvykle po 6 až 12 měsících po operaci uší, je možná pak korekce této části jizvy.